

Obsah

Předmluva:

Něco odhalit a zbytek zamílčet 9

Jeskyně a další přírodní dutiny 13

Praha leží na okraji Českého krasu 13

Co je kras a jak vznikaly
pražské jeskyně 14

Hydrotermální kras 15

Nejstarší propast 17

Pražské jeskyně 18

Prokopská jeskyně 21

Historické zprávy
o Prokopské jeskyni 26

A co z toho je k vidění dnes? 32

Pseudokras 32

Převisy 35

Příběh první: Gustav Meyrink
v údolí svatého Prokopa 36

Příběh druhý: Jak se Surikata stal
jeskyňářem-hrdinou 39

Praha – město hornické 43

Nerostné suroviny hlavního města 43

Pražský „národní“ kámen 46

Dolomitový důl v Chuchli –
jediný skutečný pražský důl 46

Zlatokopové 50

Železářství a původ názvu Praha 53

Pražská železářská společnost 54

Tři železnorudné horizonty 55

Podzemní potíže netopýrů 57

Pražské uhlí 58

Petřín, nebo Kladno? 59

Vápenec 60

Malá Amerika 63

Spojit přírodní a kulturní paměť 66

Příběh petřínského uhlí:

Zhoubný sen Františka Šusty 67

Další příběh: Jak jsme těžili zlato

v Jílovém 68

Podzemní pískovny a lomy 75

Tajemné podzemí prosecké 75

Podzemní červ 76

Geologická stavba okraje

prosecké plošiny 77

Prosecké podzemí jako úvod do studia

Prachovských skal 78

Historie výzkumu

proseckého podzemí 79

Tvar chodeb 82

Rozsah chodeb a vymezení rizikového

území 83

Účel podzemních chodeb 86

Stavební rizika: staré lomy

a sprášové pokryvy 87

„Piping“ 88

Močálka 91

Amerika I a II 91

Ivanka 92

U Prosecké školy 92

Krocínka 93

Indiánka 94

Bílý kůň a jeho okolí 94

Stropnická 97

Mýdlárna 100

Vinoř 100

Strahov a Petřín 101

Další lokality 102

Hořký příběh proseckého podzemí 103

Co mi řekli lidé

o chodbě do Brandýsa 106

Voda v podzemí 109

Království je založeno na cestách,

vodovodu a kanalizaci 109

Břevnovský klášter 109

Systém hradního vodovodu –

sedm štol pro císaře 116

Přepady hradního vodovodu 124

Strahovský klášter 124

Petřín 129

Nový Svět	132
Rudolfova štola.....	133
Vodní tunel pod Karlovým mostem.....	139
Poklad na ostrově a Bradáč.....	140
Kostel pod kostelem.....	141
Další zajímavé lokality	141
Co stojí za vidění	142
Propojování míst.....	142
Přiběhy o senziblech	143
Pařížanka v Rudolfově štole.....	144
Z dopisu Josipa Plečníka Edvardu Benešovi.....	144

Kanalizace – opomíjený	
div města.....	147
Dějiny kanalizací jsou dějinami fungování městských správ	147
František Antonín Herget: první soustavné kanalizační práce	148
Lindleyův projekt	149
Čistírna odpadních vod v Bubenči	152
Co můžete ještě dnes vidět?.....	155
Přiběhy mužů pod Prahou	158
Infiltrátoři z industriální speleologie	158

Sklepy a městské podzemí	163
Skutečné bohatství podzemní Prahy	163
Voda a led	164
Požár!	167
Skrýše a dílny	167
Románské sklepy.....	167
Staroměstská radnice.....	171
U kořenů katedrály.....	172
Dům U sklepa svatojanského	174
Jeskyně na Václavském náměstí.....	176
Jiná sklepáření	176
Duchovní odkaz sklepů.....	177
Přiběh: Skalní kaple pod Vyšehradem	180

Do světa mrtvých –	
katakomby a krypty	183
Tři části kostela a strom života	183
Katakomby	183
Krypty	184
Grotty	186
Mor!	187
Chrám Panny Marie Vítězné u karmelitánů (Pražské Jezulátko)	187
Valdstejnská zahrada.....	189
Jeskynní kaple sv. Eliáše	190
Ostatní lokality	194
Heydrichiáda v kryptě	194
Trója: pohřbení Gigantů do propasti chaosu	197

Mimopražská místa	198
Příběhy	200
Příběh Hermanna G. Meynerta v katakombách u křížovníků v roce 1835	201

Vojenské podzemí	207
Citadela Vyšehrad	207
Šárka	212
Branická skála	212
Višňovka	214
Klínovský sklep	215
Kryt pod Pražským hradem	216
Propad v objektu ministerstva národní obrany	216
Další objekty	217
Přiběh: Prusáci ve vyšehradských kasematech.....	219

Pod Pražský hrad a dál do podzemí..	223
Pražský hrad – „Forum Pragensis“ pod třetím hradním nádvořím	223
Pražský hrad – podzemí pod klášterem sv. Jiří	227
Soběslavův sál v královském paláci	229
Hrobka českých králů.....	231

Velká rakev nad Prahou.....	233
Dvě stoly pod Vítkovem.....	238
Stalinův pomník.....	239
Subrozní dutiny.....	242
Největší podzemní pražská havárie: sběrač Trojská.....	242
Co víme o starých stokách, kolektorech a potrubní poště	244
Metro a povodně	245
Karlín, povodně, subroze	246
Pověsti o podzemí	247
Nejslavnější pražské podzemní tajemství	250
Příběh Synů světla	252
Hrozné noviny z dalekého města	252
Kdo dnes zná pražské podzemí?.....	254
Obecná nejistota údajů o podzemí	255

Význam podzemí..... 257

Prožít Zemi skrze podzemí a nezabit se při tom	257
---	-----

Nezbytná staň o praktickém významu podzemí	258
---	-----

Rozporuplný symbolický význam podzemí	261
--	-----

Býk v jeskyni	265
---------------------	-----

Příběh první: Podzemní román benátského dobrodruha	267
---	-----

Příběh druhý: Píseň Luciferova	267
--------------------------------------	-----

Podzemní svět podle Surikaty 271

Radioaktivní netopýři v podzemní věznici	271
---	-----

Příběh Vlka	273
-------------------	-----

Autostráda nuda je.....	275
-------------------------	-----

Valdek a diamantová voda.....	276
-------------------------------	-----

Stará Aglaia a Arcikam	279
------------------------------	-----

Filmující Pažout	281
------------------------	-----

Náhubek	281
---------------	-----

Labyrint na Tmani	284
-------------------------	-----

Jezerní panna	287
---------------------	-----

Zachráněný orel a ovčí inspektor.....	288
---------------------------------------	-----

Doslov: Podzemní myšlení 293

Shrnutí: Pražská podzemní tajemství – mýty, fakta a vliv na životní prostředí	297
---	-----

Krasové jevy	297
--------------------	-----

Pseudokras	298
------------------	-----

Historické podzemí	298
--------------------------	-----

Slovníček	304
-----------------	-----

Literatura a prameny.....	306
---------------------------	-----

Poděkování.....	313
-----------------	-----

Abecední rejstřík.....	314
------------------------	-----